

Delegació Diocesana de Pastoral Familiar
Arquebisbat de Barcelona

¿NOUS PRINCIPIS MORALS?

Un món en procés de canvi

La societat experimenta un constant procés de moviment i de canvi. Qualsevol notícia d'ordre polític, cultural o social amb poca estona pot tenir una repercussió mundial. Davant d'esdeveniments d'injustícia, de conculcació de drets, de protesta social, sorgeixen, quasi sense saber com, moviments de solidaritat espontània arreu del món. Molts acusen els dirigents polítics de no actuar democràticament, d'oblidar els autèntics interessos dels ciutadans. El fenomen dels "indignats", dels descontents, aplega milers de persones. La protesta és al carrer i és difícil conèixer exactament quina és la queixa i quina ha de ser la resposta.

Per altra banda el món tecnològic ofereix nous elements que afavoreixen els canvis i costums socials. La tècnica ha entrat a les llars per a facilitar més la labor diària; ajuda a millorar el que cal fer i a pensar com s'ha de programar el futur. L'ordinador personal és una eina imprescindible per a tothom. També la sintonia dels telèfons mòbils, de la darrera generació, fa sentir arreu la seva presència en els moments més inoportuns i impensables. Tot s'ha tecnificat, mecanitzat. Les màquines ocupen el lloc de les decisions personals, a vegades fins i tot suplint la imprescindible reflexió humana.

A nivell ideològic, concretament a Europa, el moviment del maig del 68 ha tingut una gran incidència. La seva proposta revolucionària ha arribat fins els nostres dies: revolució cultural, revolució sexual, desconfiança envers les ideologies, canvi de costums, etc. El descontentament social revolucionari ha aparegut darrerament amb el rebuig de les dictadures en societats on semblava que era impossible una reforma o un canvi de sistema polític.

Darrere de tots aquests esdeveniments hi ha l'home, hi ha persones. No tothom està preparat per entendre i assumir les conseqüències de tants canvis i arribar a formar-se el criteri personal de com actuar, què pensar, on trobar criteris i orientacions ètiques vàlides per a la vida.

Desig de felicitat

Un dels efectes o conseqüències dels canvis, de la transformació de la societat ha estat un desprestigi i desconfiança envers el que era el lloc de referència del procés per arribar a la maduresa i el creixement humà: els principis orientadors de les decisions morals. Així avui s'intenta que els infants no tinguin experiències que els presentin aspectes durs de la vida: tot ha de ser un joc, una experiència de felicitat. Per alguns s'ha d'evitar posar límits al comportament humà perquè això pot provocar experiències traumatitzants. El món de la diversió i de la moda ofereix als adolescents experiències que difícilment poden assumir i que els aboquen al món del consum i de la recerca fàcil del plaer. Avui sembla que és ridícul parlar als joves de la virginitat com a valor, d'esperar a tenir relacions conjugals fins que arribin al matrimoni, oblidant el sentit antropològic i espiritual dels gestos humans, del valor del compromís per sempre, de l'austeritat, de saber personalitzar les inclinacions primàries, de saber posar límits a l'afany de tenir diners, etc. Els adults no saben com respondre als joves i a vegades tenen fins i tot enveja perquè ells no han gaudit de les experiències de "llibertat" que practiquen les joves generacions.

La cultura actual ha ridiculitzat molts valors: per què l'esforç i la renúncia personals si el mateix es pot aconseguir més fàcilment a partir de la tècnica? Per què renunciar al plaer i a l'experiència de felicitat que ens ofereixen els mitjans i les circumstàncies actuals? Per què esperar gaudir en el futur, si es pot experimentar en el present? Per què comprometre's com a parella institucionalment, quan sembla que això limita l'espontaneïtat i la llibertat personal?

D'aquesta manera de pensar en sorgeixen nous principis: El desig personal, l'emotivitat, l'immediatisme per aconseguir el que hom vol o desitja, sembla que són els nous principis absoluts, els nous principis morals que es justifiquen per si mateixos sense referència a altres valors. Les experiències emocionals s'han convertit en norma moral tan sols perquè estan fetes amb bona voluntat, perquè "s'han fet de cor", perquè ofereixen un sentiment de felicitat. El document preparatori del sínode dels Bisbes que es celebrarà a Roma l'octubre del proper any i que tractarà sobre l'evangelització, en un dels seus paràgrafs ve a dir que un dels problemes actuals de la nostra societat és que certes maneres d'actuar, de manifestar-se i de divertir-se es presenten com a producte i manifestació de la cultura actual, quan de fet són actituds i formes de procedir que desestructuren la persona i els seus valors.

Els deixebles de Jesús

Jesús presenta un ideal ètic humà: sigueu perfectes com ho és el vostre Pare celestial. No presenta el camí cristià de la vida moral com un conjunt d'obligacions irracionals, com si tingués necessitat de manifestar la seva autoritat, el seu poder de domini, d'imposar la seva voluntat per a sotmetre l'home i limitar la seva llibertat. L'evangeli està a favor de la persona, del seu creixement. Però això no s'aconsegueix tan sols dient que hom és creient. És un camí que implica el compromís de tota la vida. Demana temps, voluntat, claredat i fermesa en les decisions.

Jesús adreça el seu missatge a l'home. Li proposa una adhesió a la seva Paraula, a la seva vida, a la seva persona, a fer comunió amb Ell, com ideal a seguir. Ells ens proposa construir el món, treballar a favor de la justícia, de la veritat i de la pau; ser íntegres en el cos i esperit i no deixar-se corrompre pel mal, per la hipocresia, per la violència o pels purs egoistes interessos econòmics. Tots aquests comportaments es fonamenten en els que Ell mateix va viure i va predicar. Jesús volia transmetre als deixebles i al món sencer la seva experiència de Déu com a font i lloc de referència de la manera d'actuar: "Aneu i ensenyeu tot el què jo us he dit". Ell es proposa com a font de veritat, com el camí que val la pena seguir, com aquell que de veritat respon a l'ànima de plenitud de Vida i d'amor que porten en el cor tots els homes. "Jo sóc el camí, la veritat i la vida"

Preguntes per a dialogar

- 1.- Quins són els valors que creus més importants i que no s'aprecien actualment?
- 2.- Com podem evitar el concepte moral tan subjectiu de l'actualitat?
- 3.- Com a adults (o com a joves) com podem respondre a la manca de valors morals del nostre entorn?
- 4.- Per què els valors evangèlics, principalment del Sermó de la muntanya, són tan oblidats?

Textos Bíblics

- Mt 5,6-7: Sermó de la Muntanya.
- Mt 25, 31-45: Judici final.
- Fil 2, 1-11: Sentiments de Jesucrist.
- Col 3, 1-17: L'home vell i l'home nou.
- 1Cor 6,9: Comportaments humans.

Bibliografia

- CASTIÑEIRA. Ens fan o ens fem? La transmissió dels valors avui. Pòrtic. Barcelona 204.
- ESADE. Família i valors. Fun. Lluís Carulla. Barcelona 2008
- ESADE. Treball i valors. Fun. Lluís Carulla. Barcelona 2008
- RATZINGER, JOSEPH. Verdad, valores y poder. Rialp.
- RATZINGER, JOSEPH. Fe, verdad y tolerancia. Sígueme.
- UNESCO. Cap on van els valors? Barcelona

Barcelona, Octubre de 2011